

Informacja o działalności merytorycznej Miejskiej Biblioteki Publicznej im. W. Fiałka w Chełmnie w 2023 rok

W roku sprawozdawczym Biblioteka była czynna przez **272** dni (w tym 26 sobót).

Do dyspozycji Czytelników pozostaje czynny 24/dobę paczkoport – przed wejściem do budynku. Podstawą pracy Bibliotekarzy jest gromadzenie, opracowanie, udostępnianie i ubytowanie zbiorów, Dokumentów Życia Społecznego i Regionaliów. Poza tym, w naszej ofercie jak zawsze był bogaty wachlarz działań dodatkowych, zachęcających do czytania, odwiedzania biblioteki, udziału w życiu kulturalnym miasta.

I Automatyzacja, konsorcja

1. Księgozbiór Biblioteki oraz Bibliografia regionalna są opracowywane w Systemie Bibliotecznym **SOWA SQL Premium**. Czytelnicy po zalogowaniu się do systemu mają możliwość korzystania również z katalogu w wersji on-line SOWA OPAC (<https://www.chelmno-mbp.sowa.pl/>). Oferujemy dostęp do **operacji samoobsługowych**: zamówienia, rezerwacje, prolongaty – skorzystano z tej opcji 4.677 razy, wykonując 835 prolongat, 1.076 rezerwacji i 422 zamówienia. Poza podstawowym podglądem swojego konta, istnieje możliwość przeszukiwania zbiorów z wyszczególnieniem nowości i rankingiem wg wypożyczeń. Katalog jest wzbogacony o zasoby Wolnych Lektur, Ibuk Libry i Legimi. Poza tym, na **elektroniczną pocztę** czytelników są wysyłane powiadomienia o zbliżającym się terminie zwrotu zbiorów a w przypadku niezwrócenia – ponaglenia z określeniem kary za przetrzymanie (0,10 zł za dobę przetrzymania 1 egzemplarza). Dostęp do zbiorów elektronicznych poprzez kody dostępu bądź usługę nagrań:
2. **Legimi**: w ramach zakupu 35 kodów generowanych comiesięcznie – dostęp do 243.000 tytułów książek elektronicznych w formie ebooków i audiobooków (konsorcjum z Wojewódzką Biblioteką Publiczną – Książnicą Kopernikańską w Toruniu).
3. **Ibuk Libra**: wykupiony dostęp do 28 książek elektronicznych, w ramach Konsorcjum (Konsorcjum Bibliotek tworzących Kujawsko-Pomorski Elektroniczny Zasób Biblioteczny) dostęp do 2.781 ebooków i eprasy bez limitu kodów.
4. „**LARIX**”: możliwość wysłuchania 3.522 książek elektronicznych w wersji na czytaka, również z możliwością wypożyczenia urządzenia.
5. Dzięki Czytelnii Internetowej zainteresowani mogą korzystać z komputerów i dostępu do Internetu.

II Pracownicy

Na dzień 31 grudnia 2023 roku liczba pracowników wynosiła 11 osób (w etatach 10,33).

W roku sprawozdawczym 3 osoby odbyły w Bibliotece praktyki.

Pracownicy ciągle doskonalą swoje umiejętności, m.in. poprzez **szkolenia** (10 stacjonarnych, 18 on-line) w większości organizowane przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną i Książnicę Kopernikańską w Toruniu: „Opracowanie rzeczowe dokumentów z wykorzystaniem UKD”, „O rekrutacji i doświadczeniu migracji”, „Otwarte książki, otwarty świat”, „O rekrutacji i dobrym klimacie”, o wielokulturowości i inne.

III Udostępnianie zbiorów i odwiedziny

W roku sprawozdawczym uruchomiliśmy do wypożyczeń na zewnątrz zbiory Czytelnii (były w udostępnianiu na miejscu).

Statystyki za 2023 rok przedstawiają się następująco:

Zarejestrowano **2.348 czytelników**, którzy łącznie skorzystali z **48.743 zbiorów**.

Wypożyczenia na zewnątrz za 2023 roku to:

książki – 42.703, czasopisma nieoprawne – 203, zbiory specjalne – 1.449, wykorzystanie zbiorów elektronicznych – 6.364 sesje i 5.855 pobranych dokumentów.

Udostępnienia na miejscu za 2023 rok to:

książki – 1.500, czasopisma nieoprawne – 2.874 oraz zbiory specjalne – 14.

Z Czytelni Internetowej skorzystano **1.178** razy.

W roku sprawozdawczym **odwiedziły** Bibliotekę **22.552 osoby** (MBP, 2 punkty i korzystający z różnych form promocji), a z naszej oferty na Facebooku skorzystano **12.056** razy (bez informacyjnych, m. in. prezentacje poprzez platformę/narzędzie Genially).

Uwalnianie książek poprzez **bookcrossing** w czterech punktach: Urzędzie Miasta, Starostwie Powiatowym, w Sali kominkowej budynku na ul. Grudziądzkiej 36 i Kinoteatrze Rondo.

IV Zbiory, finanse

Całkowita kwota dotacji organizatora to 1.099.050,00 zł – w tym 60.000,00 zł dotacji podmiotowej na remont dachu i elewacji zewnętrznej. Poza tym 17.000,00 ze Starostwa Powiatowego na podstawie porozumienia na działalność biblioteki powiatowej. W ramach udziału w Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025 kwota dotacji 10.770,00 zł.

W 2023 roku Bibliotece łącznie przybyło **1.731 książek** (1.460 z zakupu) i **196 zbiorów specjalnych**. Poza tym wspomniane wyżej kody dostępu do platformy Legimi, IBUK Libra i Larix. Przeprowadzono gruntowną selekcję księgozbioru, w wyniku której ubytkowano 8.915 książek (sprzedaż za „złotówkę”, Bookcrossing, kiermasze, sprzedaż do antykwariatu).

Fundusze na zakup zbiorów pochodziły z 3 źródeł. Kalkulacja ilościowo – kwotowa zakupów przedstawia się następująco:

Starostwo		Biblioteka Narodowa (dwa nabory)		Urząd Miasta		Razem	
<i>Zbiory</i>	<i>Kwota zł</i>	<i>Zbiory + kody</i>	<i>Kwota zł</i>	<i>Zbiory</i>	<i>Kwota zł</i>	<i>Zbiory</i>	<i>Kwota zł</i>
399 książek	13.000,00	332 książki	10.777,00	729 książek + 30 audiobooków + 28 ebooków + 35 kodów Legimi	32.150,12	1.460 książek 30 audiobooków 28 ebooki 35 kodów Legimi	55.920,12

W ofercie dla czytelników mieliśmy **29 tytułów czasopism**, z czego 18 pochodziło z zakupu za kwotę 9.997,56 zł.

Na dzień **31 grudnia 2023 roku** stan zbiorów to: **62.637** książek i **3.163** jednostki zbiorów specjalnych.

V Promocja książek i czytelnictwa

Wycieczki i lekcje biblioteczne

W roku sprawozdawczym Bibliotekarka Oddziału dla Dzieci przeprowadziła 40 lekcji bibliotecznych, w których wzięło udział 881 dzieci z chełmińskich szkół i przedszkoli.

W ramach 13 wycieczek odwiedziło nas 161 osób.

Imprezy promujące czytelnictwo

Promując czytelnictwo zabiegamy szczególnie o najmłodszych naszych czytelników. Służy temu m. in. akcja „**Mała Książka – wielki człowiek**”. Każde dziecko w wieku przedszkolnym otrzymuje pakiet, w skład którego wchodzi książka dla dziecka, poradnik dla rodziców, okolicznościowa przypinka.

Poza tym karta do naklejek, a po uzyskaniu 10 – dyplom.

W 2023 roku w Bibliotece zaprezentowano łącznie 14 **wystaw**. W ramach cyklu „Galeria Jednego Obrazu” wystawiono 5 prac lokalnych artystów plastyków (wpisywały się w cykl „Chełmianie i ich pasje”). Kolejne 4 wystawy planszowe zaprezentowano na antresoli Wypożyczalni dla Dorosłych (udostępnione z Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej - Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu, m. in. „Astroinstrumenty Jana Heweliusza”, „Aktualności z przeszłości. Kujawy i Pomorze sprzed stu lat”). Pozostałe to wystawy tematyczne, pokonkursowe, rocznicowe (dotycząca postaci patrona Biblioteki, Walentego Fiałka) i okolicznościowe. Szczególnym zainteresowaniem cieszyła się wystawa pt.: „Szopka Bożonarodzeniowa”, „Kosmos na wyciągnięcie ręki” (wernisaż jak i grupy zorganizowane w późniejszym czasie) oraz wystawa fotograficzna przygotowana przez SOSzW pt.: „Opowiem Ci bajkę”. Dużym zainteresowaniem (80 uczestników) cieszył się **konkurs** plastyczny „Wiosna budzi się w Chełmnie” oraz konkurs wiedzy z okazji „Tygodnia Bibliotek”.

Po raz 12. uczestniczyliśmy w **Narodowym Czytaniu** (akcja organizowana przez Prezydenta RP), tym razem lekturą była powieść Elizy Orzeszkowej „Nad Niemnem”, a lektorami uczniowie i przedstawiciele różnych instytucji.

Uczestniczyliśmy w IX wydaniu ogólnopolskiej **Nocy Bibliotek** - hasło „Absurd nie czytać” (spektakl, quiz, podchody, nocne zwiedzanie Biblioteki, galeria kostiumowa, okolicznościowa ścianka do zdjęć z gadżetami).

VI Spotkania autorskie/spotkania z ciekawymi ludźmi

Jedną z dodatkowych form naszej działalności są spotkania **autorskie**. W 2023 roku gościliśmy Monikę Sawicką, Cezarego Maciejem Dąbrowskiego. Z okazji „Dnia Walentego Fiałka” dr Katarzyna Tomkowiak (pracownik WBP-KK w Toruniu) ujęła słuchaczy prelekcją.

Zapoczątkowaliśmy nowy cykl spotkań ph.: „**Chełmianie za granicą**”. W pierwszą wyprawę (prezentacja multimedialna, przysmaki, prelekcja) do Danii zabrał słuchaczy Janusz Dziewiątkowski. Wspólnie z Miejską Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Stowarzyszeniem Ludzie - Ludziom po raz IX zostało przeprowadzone **czytanie „Żywych Książek”**, akcja profilaktyczna z osobami w przeszłości uzależnionymi i współuzależnionymi od alkoholu i narkotyków oraz tymi, które dotknęła przemoc. W czytaniu uczestniczyło 230 osób, głównie uczniowie chełmińskich szkół średnich.

VII Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych i seniorów

Dużym zainteresowaniem wśród osób z dysfunkcją wzroku cieszy się możliwość nagrywanie książek na karty czytaka. Jest to możliwe dzięki podpisanej umowie ze Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „**Larix**” i prawie korzystania z 3.522 książek elektronicznych w wersji na czytaka (podczas 26 wizyt nagrano 1.064 tytuły). Wypożyczamy również czytaki.

Stanowimy punkt biblioteczny dla **Ośrodka Czytelnictwa Osób Chorych**

i Niepełnosprawnych w Toruniu – zbiory wymieniane kwartalnie. Jeden z naszych Punktów bibliotecznych znajduje się w ośrodku Caritas. W ram UTW kontynuujemy wystawy, współpracujemy z Chełmińskim Kołem Polskiego Związku Niewidomych, uczestniczymy w dedykowanych, darmowych projektach. Katalog programu bibliotecznego SOWA jest również dostosowany dla osób niepełnosprawnych. Poza tym bibliotekarze dostarczają książki osobom niepełnosprawnym i seniorom do domu.

VIII Działania on-line i publicystyczne

Podtrzymaliśmy na Facebooku piątkowe recenzje polecanej książki z wyśmienitymi zdjęciami autorskimi Pracownika Biblioteki pt.: „**Książa Tygodnia**”. Tam też udostępniamy okolicznościowe prezentacje przygotowane w programie **Genially** (7 tematów, m.in. z okazji „Dnia Babci i Dziadka”, 550 rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika, Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich). Zabiegając

o poszerzenie grona odbiorców na bieżąco informujemy Czytelników o swoich planach, działalności i nowych przedsięwzięciach poprzez Facebooka, stronę internetową i dzięki uprzejmości lokalnych mediów – na ich portalach.

Współredagujemy również lokalną gazetę „Chełmno. Miasto bliżej Ciebie” przygotowując artykuły na podstawie najciekawszych wydarzeń.

IX Inne

Zagospodarowanie trawnika za Biblioteką jako ozdobnego, relaksacyjnego **terenu zielonego** to praca zespołowa Firmy Cargill (z rodzinami) Oddział w Osnowie i Świeciu w ramach projektu Cargill Cars. Sponsorowane rośliny, elementy zdobnicze, kwiaty i wkład osobowy w prace fizyczne to efekt dobrej współpracy i opinii wśród czytelników.

W terminie od 4 do 15 grudnia 2023 roku przeprowadziliśmy regulaminowe, 5. letnie **skontrum**, czyli inwentaryzację księgozbioru.

Dzięki otrzymanej w grudniu **dotacji celowej** udało się zabezpieczyć dach i elewację zewnętrzną Biblioteki. Po awarii instalacji wod-kan wyremontowano pomieszczenia WC dla Czytelników.

Na podstawie pozytywnych wyników pokontrolnych, Miejska Biblioteka Publiczna im. Walentego Fiałka w Chełmnie została nagrodzona w 2023 roku **Dyplomem** Państwowej Inspekcji Pracy.

X Uwagi podsumowujące

Pracownicy opiekują się grobem patrona Biblioteki – Walentego Fiałka. Współpracują z pozostałymi instytucjami kultury, placówkami oświatowymi, stowarzyszeniami, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Miejskim Ośrodkiem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, Warsztatami Terapii Zajęciowej, Ośrodkiem Wsparcia Caritas Diecezji Toruńskiej w Chełmnie.

W strukturach bibliotek na terenie powiatu działa Koło Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, którego siedzibą jest Miejska Biblioteka Publiczna im. Walentego Fiałka w Chełmnie.

Z poważaniem,
Marzanna Pieniążek